

Bronz pro Radovana Švarce na Mezinárodní matematické olympiádě v Kapském Městě

55. ročník Mezinárodní matematické olympiády se letos konal v jihoafrickém Kapském Městě. Účast mezi 560 soutěžícími si vybojoval i českořebovský gymnazista Radovan Švarc. Český tým tvořilo šest studentů středních škol. Studentů skutečně úspěšných, protože po 16 letech se každému z nich podařilo získat medaili. Díky tomu se náš tým umístil na 32. místě z celkového počtu 101 zemí celého světa. Je to nejlepší umístění České republiky za posledních deset let. První místo získali studenti z Číny, stříbro si vybojovaly Spojené státy americké a třetí místo obsadil Tchaj-wan.

Radovan Švarc poskytl interview své spolužačce Dominice, a o své zážitky z Mezinárodní matematické olympiády se tak podělil i s námi.

Dana Řehořová

Neúspěch v úspěchu jinak velmi úspěšného studenta

Byla polovina července, začátek prázdnin. Užívali jsme si zasloužených dnů volna a odpočinku, popřípadě pracovali na dávno domluvených brigádách, které jsme v těch dnech už proklínali. A právě v této chvíli náš spolužák Radovan Švarc byl asi 12 612 km odtud v Kapském Městě. Důvodem této dlouhé cesty ovšem nebyla rekreace, nýbrž Mezinárodní matematická olympiáda (IMO). Je asi jasné, že se jedná o mimořádný úspěch, i když v případě Radovana určitě ne první ani poslední v řadě. Co se týče mě, už s ním sdílím jednu třídu osmým rokem, takže myslím, že ho mé otázky typu „Jak bylo v Kolumbii, na Slovensku, v Polsku...?“ trochu nudí. Z odpovědí se dozvím většinou střípky z nějaké matematické soutěže, či přímo o nějakém odvětví matematiky (přiznávám se, většinou nerozumím ani slovu). Teď jsou tyto mé zvědavé otázky přenesené na papír, a tak se i vy můžete dozvědět, co to vlastně Mezinárodní matematická olympiáda je.

Letos se Mezinárodní matematická olympiáda konala v Kapském Městě, takže mě asi první napadá, jaká byla cesta?

Mega! Letěli jsme přes Istanbul, s mezipřistáním v Johannesburgu. V letadle byl skvělý servis. Super jídlo i pití (dostali jsme tam kovové příbory, to mne překvapilo) a k tomu jsme dostali milión dalších věcí (milión=7).

Jak vůbec soutěž, které se účastní zhruba 600 lidí z celého světa, probíhá? (Pozn. autora: Toto nenápadné slovo je tu velmi důležité, jelikož znám Radovana již několik let, a kdyby se této soutěže zúčastnilo 601 lidí, v první větě mě opraví.)

Pár dní před námi přijedou lídři týmů, kteří vybírají tři dny úlohy. Pak přijedeme my. Následuje ubytování. To se úroveň liší od pětihvězdičkových hotelů po vysokoškolské koleje. Letos to byly ty koleje (a protože nebyly stavěné na to, že tam o prázdninách někdo bude, byla tam fakt zima). Úvodní večer je zakončen přehlídkou týmů. Každý tým se projde kolem zbývajících a případně udělá něco, díky čemuž bude zapamatováníhodný, ať už něco klasického (tanec, pokřik, rozhazování suvenýrů, zdůraznění toho, že mají v týmu hezkou holku...) nebo zcela originálního (uruguayský tým přišel na pódium, otočil se zády a udělal si selfie). Potom je obvykle den až dva na aklimatizaci (protože každý tým přijíždí jindy a z jiného časového a teplotního pásma). Soutěžní dny jsou dva. Každý den mají všichni soutěžící 4,5 hodiny na tři příklady – jeden „lehký“, jeden střední a jeden těžký. Celé klání je zakončené slavnostním vyhlášením výsledků, kde se rozdávají medaile. A nakonec se letí domů.

V čem spočívá příprava na takovýto druh soutěže?

Záleží na tom, jak dlouho už se člověk připravuje. Zjednodušeně řečeno, nejdříve jsem se zaměřoval na to, abych „si osahal“ všechno důležité, co se k počítání používá. Čím víc toho ale znám, tím důležitější je pro mne jen tak počítat všechno, co mi přijde pod ruku, čistě proto, abych měl co nejlepší intuici. Takže prostě procházím světové olympiády a přípravné texty a cca 4–6 hodin denně trávím jejich propočítáváním.

Je rozdíl mezi tvým přístupem k tomuto typu akcí v minulosti a dnes?

Dnes víc rozumím tomu, jak to funguje uvnitř. Ale jinak asi moc ne.

Při hodinách matematiky v naší třídě nemusíš látce věnovat pozornost, zatímco my si trháme vlasy z hlavy. Ale co světová konkurence? Jaké schopnosti si myslíš, že máš v porovnání s nimi?

Na IMO se najde relativně dost lidí, na které prostě fakt nemám. Na druhou stranu si myslím, že těch, kteří nemají na mne, je ještě o trochu víc.

Jaké bylo tvé umístění a umístění celého českého týmu?

Já se umístil přesně dvoustý (spolu s dalšími x lidmi), dva body pod hranicí stříbrné medaile. Český tým byl třicátý druhý. Všichni jsme měli medaile – jednu stříbrnou, dvě skoro stříbrné (bod pod), dvě skoro skoro stříbrné (dva body pod) a jeden regulérní bronz.

Jsi s tímto výsledkem spokojen?

Ne. Trpím silnou potřebou být vždy nejlepší, a i když jsem věděl, že na první místa nemám, tak pro bronz jsem tam fakt nejel. Jsem lama.

V čem myslíš, že je rozdíl mezi českým a čínským týmem, který letos tuto soutěž vyhrál?

Čínský tým na příští rok se vybírá už teď v září a následujících 10 měsících budou mít tvrdou organizovanou přípravu (tj. počítání kolem osmi hodin denně). Náš tým se vybírá na přelomu března a dubna a během těch následujících tří měsíců bude korespondenční příprava a jednotýdenní soustředění, během kterého budeme asi tak 4 hodiny denně počítat.

Co bys vzkázal někomu, kdo si tento článek přečte a bude mít ambice účastnit se matematických olympiád?

Jdi do toho, je to sranda. Pokud by se někdo chtěl připravovat, doporučil bych mu asi řešit semináře, konkrétně PRAŽský SEminář (zkráceně PraSe, mks.mff.cuni.cz), odkud už bude popostrčen správným směrem.

Dominika Kubištová, oktáva